Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część XXXIV.

wydana i rozesłana:
w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 15. Maja 1851,
w wydaniu niniejszem dwujęzykowem: 31. Maja 1851.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

XXXIV. Stück.

Ausgegeben und versendes in)der deutschen Allein-Ausgabz am 15 Mai 1851,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 31 Mai 1851.

Część XXXIV.

wydana i rozesłana
w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 15. Maja 1851.
w wydaniu niniejszem dwujęzykowem: 31. Maja 1851.

116.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 12. Maja 1851,

wydane w skutek Najwyższej uchwały z dnia 12. Maja 1851,

zawierające ogólne i szczególne postanowienia względem podziału sądów kraju koronnego Siedmiogrodu.

Postanowienia ogólne.

§. 1.

1. Sąd krajowy wyższy.

Dla kraju koronnego Siedmiogrodu ustanowiony będzie sąd krajowy wyższy, mający siedzibę swoję w Hermansztadzie. Przy zamianowaniu członków jego, tudzież przy tworzeniu jego wydziałów. będzie miany należyty wzgląd na pojedyncze osiadłe w kraju narodowości.

§. 2.

2. Sądy cywilne pierwszej instancyi.

Sądownictwo w sprawach cywilnych, wykonywać będą w pierwszej instancyi tylko cesarskie sądy powiatowe pojedyncze, i sądy powiatowe kolegialne, z tym wyjątkiem, iż mieszkańcom każdego miejsca, urządzonego na podstawie ordynacyi gminnej, zostawiono jest do woli wnosić pozwy, których wartość 12. złt. r. m. k. nie przenosi, przed przełożeństwo gminy, przeciw którego rozstrzygnieniu, zażalenie tylko do sądu powiatowego zanieść można; równie też obowiązane są przełożeństwa gmin, także w innych sporach, na żądanie stron, probować zgodę, zanim pozew przyjdzie przed sędziego właściwego.

§. 3.

O przynależności

a) sądów powiatowych pojedynczych i sądów powiatowych kolegialnych, w sprawach cywilnych.

Przynależność sądów powiatowych pojedynczych i sądów powiatowych kolegial., w sprawach cywilnych, oznaczona będzie w normie jurysdykcyjnej, wydać się mającej.

§. 4.

b) sądów powiatowych kolegialnych, w sprawach rzeczowych.

W szczególności przeniesionem zostaje do sądów powiatowych kolegialnych, zupełne sądownictwo rzeczowe i prowadzenie ksiąg publicznych do wszystkich nieruchomości, znajdujących się w ich obrębie.

XXXIV. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 15. Mai 1851,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 31. Mai 1851.

116.

Verordnung des Ministers der Justiz vom 12. Mai 1851, in Folge der Allerhöchsten Entschliessung vom 12. Mai 1851,

mit den allgemeinen und besonderen Bestimmungen über die Gerichts-Eintheilung des Kronlandes Siebenbürgen.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 1.

1. Oberlandesgericht.

Für das Kronland Siebenbürgen wird ein Oberlandesgericht errichtet, welches seinen Sitz zu Hermannstadt *hat. Bei der Ernennung seiner Mitglieder und bei der Bildung seiner Senatsabtheilungen wird auf die einzelnen im Lande ansässigen Nationalitäten die entsprechende Berücksichtigung genommen werden.*

§. 2.

2. Civilgerichte erster Instanz.

Die Gerichtsbarkeit in bürgerlichen Rechtsangelegenheiten wird in erster Instanz nur von den kaiserlichen Bezirks-Einzelngerichten und den Bezirks-Collegialgerichten mit der Ausnahme ausgeübt, dass in einem jeden mit einer Gemeindeordnung versehenen Orte den Einwohnern desselben freigestellt ist, Klagen, deren Werthbetrag 12 Gulden C. M. nicht übersteigt, bei dem Gemeindevorstande angebracht werden können, gegen dessen Entscheidung nur die Beschwerde an das Bezirksgericht zulässig ist, und dass ferner die Gemeindevorstände auch in anderen Streitsachen auf Verlangen der Parteien Vergleichsversuche anzustellen verpflichtet sind, ehe die Klage vor dem competenten Richter angebracht wird.

§. 3.

Zuständigkeit

a) *der Bezirks-Einzelngerichte und Bezirks-Collegialgerichte in bürgerlichen Rechtsangelegenheiten.*

Die Zuständigkeit der Bezirks-Einzeln- und der Bezirks-Collegialgerichte in bürgerlichen Rechtsangelegenheiten wird durch die zu erlassende Jurisdictionsnorm bestimmt werden.

§. 4.

b) *der Bezirks-Collegialgerichte in Realsachen.*

Den Bezirks-Collegialgerichten wird insbesondere die vollständige Realgerichtsbarkeit und die öffentliche Buchführung über alle unbeweglichen Güter ihres Collegialgerichtssprengels übertragen.

§. 5.

O sądach handlowych.

Sądy powiatowe kolegialne, znajdujące się w siedzibie sądu krajowego, wykonywać mają zupełne sądownictwo w sprawach handlowych i wekslowych, z reguły w całym obrębie sądu krajowego, z przybraniem członków z prawem głosowania, ze stanu handlowego.

Mogą jednakże w razie potrzeby, także i inne sądy powiatowe kolegialne tegoż samego okręgu sądu krajowego, na sądy handlowe być przeznaczone.

§. 6.

O sądach górniczych.

Później nastąpi oznaczenie tych sądów powiatowych kolegialnych, którym powierzonem będzie sądownictwo w sprawach górniczych, w zakresie wskazanym.

§. 7.

O sądownictwie duchownem.

Sądy duchowne pierwszej i wyższych instancyj, pozostaną przy pełnieniu sądownictwa duchownego, co do tej części sporów małżeńskich, która się odnosi do ważności lub nieważności związku małżeńskiego i rozwodu.

§. 8.

O zakresie działania sądów powiatowych pojedynczych, sądów powiatowych kolegialnych i sądów kraj. w sprawach karnych.

Zakres działania sądów powiatowych pojedynczych, sądów powiatowych kolegialnych i sądów krajowych, co się tycze spraw karnych, dokładnie oznaczonym będzie w wydać się mającej ustawie o postępowaniu karnem.

§. 9.

O sądownictwie co do defraudacyi dochodów skarbowych i cłowych.

Dotychczasowe sądownictwo kameralne, co do defraudacyj dochodowych i cłowych, pozostanie tymczasowo aż do dalszego rozporządzenia, przy obecnem działaniu; wszelako należy do orzeczeń podobnych spraw, przyzwać zawsze dwóch, do sprawowania urzędu sędziego powołanych cesarskich urzędników sądowych, którzy udział mieć będą w naradach i decyzyach, z głosem stanowczym.

§. 10.

Instancye, do których się odwołuje.

a) w sprawach cywilnych.

Od orzeczeń i wyroków sądów powiatowych pojedynczych w sprawach cywilnych przydzielonych im na mocy ustawy, odwołać się można, w drugiej instancyi do właściwego sądu krajowego, a jeżeli dopuszczonem być może jeszcze odwołanie się prawne do wyższego sędziego, w trzeciej instancyi do cesarskiego sądu krajowego wyższego w Hermansztadzie.

Od orzeczeń i wyroków sądów powiatowych kolegialnych, w przydzielonych im na mocy ustawy — jako takim — sprawach cywilnych, w sprawach ksiąg gruntowych

§. 5.

Handelsgerichte.

Die am Sitze eines Landesgerichtes befindlichen Bezirks-Collegialgerichte haben die gesammte Handels- und Wechselgerichtsbarkeit in der Regel für den ganzen Landesgerichtsbezirk unter Beiziehung von stimmführenden Mitgliedern aus dem Handelsstande auszuüben.

Es können jedoch im Falle des Bedürfnisses auch noch andere Bezirks-Collegialgerichte desselben Landesgerichts-Sprengels als Handelsgerichte bestimmt werden.

§. 6.

Berggerichte.

Die Bestimmung derjenigen Bezirks-Collegialgerichte, welchen die Ausübung der Berggerichtsbarkeit und in welchem Umfange zugewiesen werden wird, wird nachträglich erfolgen.

§. 7.

Geistliche Gerichtsbarkeit.

Die geistlichen Gerichtsstühle der ersten und höheren Instanzen verbleiben in der Ausübung ihres geistlichen Richteramtes in Bezug auf jenen Theil der Ehestreitigkeiten, welcher die Giltigkeit oder Ungiltigkeit des Ehebandes und die Scheidung betrifft.

§. 8.

Wirkungskreis der Bezirks-Einzeln-, Bezirks-Collegial- und Landesgerichte in Strafsachen.

Der Wirkungskreis der Bezirks-Einzelngerichte, der Bezirks-Collegialgerichte und der Landesgerichte in Strafsachen wird in der zu erlassenden Strafprocessordnung genau festgestellt werden.

§. 9.

Gerichtsbarkeit in Gefälls- und Zoll-Defraudations-Sachen.

Die bisherige Cameral-Gerichtsbarkeit in Gefälls- und Zoll-Defraudations-Sachen bleibt einstweilen bis auf weitere Verfügung in ihrer gegenwärtigen Wirksamkeit; jedoch sind den Entscheidungen in solchen Fällen stets zwei zur Ausübung des Richteramtes berufene kaiserliche Justizbeamte beizuziehen, welche an der Berathung und Schlussfassung mit entscheidender Stimme Antheil zu nehmen haben.

§. 10.

Berufungs-Instanzen

a) *in bürgerlichen Rechtsangelegenheiten.*

Gegen die Entscheidungen und Erkenntnisse der Bezirks-Einzelngerichte in den ihnen nach dem Gesetze zugewiesenen bürgerlichen Rechtsangelegenheiten geht die Berufung in zweiter Instanz an das zuständige Landesgericht und insoweit noch eine gesetzliche Berufung an einen höheren Richter zulässig seyn wird, in dritter Instanz an das kaiserliche Oberlandesgericht zu Hermannstadt.

Gegen die Entscheidungen und Erkenntnisse der Bezirks-Collegialgerichte in den ihnen nach dem Gesetze, als solchen, zugewiesenen bürgerlichen Rechtsangelegenheiten, Grundbuchs-

i tabularnych, w sprawach handlowych, wekslowych i górniczych, odwołać się można w drugiej instancyi do cesarskiego sądu krajowego wyższego w Hermansztudzie, a o ile prawnie dopuszczonem być może odwołanie się dalsze do wyższego sądu, odwołać się można w trzeciej instancyi do cesarskiego najwyższego trybunału sądowego we Wiedniu.

§. 11.

b) w sprawach karnych.

W sprawach karnych będą drugiemi instancyami: dla sądów powiatowych pojedynczych sądy powiatowe kolegialne, dla sądów powiatowych kolegialnych, sądy krajowe, a dla sądów krajowych, cesarski sąd krajowy wyższy w Hermansztadzie; zakres zaś działania im właściwy, równie jak zakres działania cesarskiego najwyższego trybunału sądowego i kasacyjnego, w przypadkach nieważności, otrzyma dokładne odgraniczenie swoje w mającej być wydaną ustawie o postąpowaniu karnem.

§. 12.

Przepisy służbowe i urzędowe.

Co do obsadzenia sądów, co do czynności i obowiązków, włożonych na ustanowionych przy nich osób urzędowych, równie jak co do porządku wewnętrznej służby sądowej, osobną ustawą organiczną ogłoszone będą potrzebne postanowienia.

§. 13.

Co do sądów powiatowych pojedynczych, mających być ustanowionemi w siedzibie sądu powiatowego kolegialnego, należy się trzymać tej zasady, iż czynności sądu powiatowego pojedynczego, sprawowane być mają przez pewnych urzędników sądu powiatowego kolegialnego, nie czyniąc tem uszczerbku możliwemu zresztą ich użyciu przy tymże sądzie.

§. 14.

O prokuratorstwach.

Do sprawowania czynności prokuratorskich, ustanowionym będzie przy cesarskim sądzie krajowym wyższym w Hermansztadzie prokurator jeneralny z potrzebną zastępców liczbą.

§. 15.

Również przy każdym sądzie krajowym, ustanowionym będzie prokurator rządowy z odpowiednią liczbą zastępców; przy każdym zaś sądzie powiatowym kolegialnym będącym zewnątrz siedziby sądu krajowego, zastępca prokuratora rządowego z potrzebnem personale pomocniczem.

Przy sądach powiatowych kolegialnych, będących w siedzibie sądu krajowego, prokurator rządowy sądu krajowego ze swojemi zastępcami, pełnić będzie funkcye prokuratorskie.

§. 16.

Osobną ustawą organiczną, urządzone zostaną obowiązki służbowe prokuratorstwa rządowego i uregulowaną będzie oraz służba jego wewnętrzna.

und Intabulationssachen, Handels-, Wechsel- und Berggerichtsstreitigkeiten geht die Berufung in zweiter Instanz an das kaiserliche Oberlandesgericht zu Hermannstadt *und in soferne noch eine gesetzliche Berufung an einen höheren Richter zulässig seyn wird, in dritter Instanz an den kaiserlichen obersten Gerichtshof in* Wien.

§. 11.

b) *In Strafsachen.*

In Strafsachen werden im Allgemeinen für die Bezirks-Einzelngerichte die Bezirks-Collegialgerichte, für die Bezirks-Collegialgerichte die Landesgerichte und für die Landesgerichte das kaiserliche Oberlandesgericht zu Hermannstadt *als Berufungs-Instanzen zu bestehen haben, und ihr diessfälliger Wirkungskreis, so wie jener des kaiserlichen obersten Gerichts- und Cassationshofes in Nullitätsfällen in der zu erlassenden Strafprocessordnung seine genaue Begränzung erhalten.*

§. 12.

Dienst- und Amtsvorschriften.

In Betreff der Besetzung der Gerichte und der den dabei angestellten Amtspersonen obliegenden Verrichtungen und Verpflichtungen, so wie über die Regelung des inneren Dienstes der Gerichte wird ein besonderes organisches Gesetz die erforderlichen Bestimmungen bekannt geben.

§. 13.

Für die am Sitze eines Bezirks-Collegialgerichtes zu bestellenden Bezirks-Einzelngerichte hat im Allgemeinen der Grundsatz zu gelten, dass die Geschäfte des Bezirks-Einzelngerichtes durch bestimmte Beamte des Bezirks-Collegialgerichtes unbeschadet ihrer sonst zulässigen Verwendung bei dem letzteren versehen werden.

§. 14.

Staatsanwaltschaften.

Zur Verrichtung der Geschäfte der Staatsanwaltschaft wird bei dem kaiserlichen Oberlandesgerichte zu Hermannstadt *ein General-Procurator nebst der erforderlichen Zahl von Stellvertretern ernannt.*

§. 15.

Ebenso wird bei jedem Landesgerichte ein Staatsanwalt mit der entsprechenden Zahl von Stellvertretern, endlich bei jedem nicht am Sitze eines Landesgerichtes befindlichen Bezirks-Collegialgerichte ein Staatsanwalts-Stellvertreter sammt dem nöthigen Hilfspersonale bestellt.

Bei denjenigen Bezirks-Collegialgerichten, welche sich am Sitze eines Landesgerichtes befinden, muss der Staatsanwalt des Landesgerichtes mit seinen Stellvertretern die staatsanwaltschaftlichen Functionen bei denselben besorgen.

§. 16.

In Betreff der Dienstobliegenheiten der Staatsanwaltschaft, sowie der Regelung ihres inneren Dienstes wird ein besonderes organisches Gesetz ergehen.

§. 17.

Postanowienia szczegółowe co do podziałów sądów.

a) Sądy powiatowe pojedyncze.

Kraj koronny Siedmiogrodzki, podzielony zostanie na 79 powiatów sądowych.

Sądom powiatowym pojedynczym, wyznaczają się następujące siedziby:

1. Hermannstadt, 2. Mediasch, 3. Schässburg, 4. Kronstadt, 5. Bistritz, 6. Mühlenbach, 7. Leschkirch, 8. Marktschelken, 9. Elisabethstadt, 10. Reps, 11. Agnetheln, 12. Grosschenk, 13. Hoszufalu, 14. Lechnitz, 15. Saski-Reen, 16. Tasnád, 17. Zilah, 18. Szilágy-Cseh, 19. Hid-Almás, 20. Zovány, 21. Szilágy-Somlyó, 22. Válaszut, 23. Klausenburg, 24. Bánffy-Hunyad, 25. Gyalu, 26. Thorda, 27. Thoroczkó, 28. Nagy-Enyed, 29. Maros-Vásárhely, 30. Mező-Madaras, 31. Dicsö-St.-Márton, 32. Makfalva, 33. Udvarhely, 34. Keresztur, 35. Czik-Szereda, 36. Kozmás, 37. Gyergyő-Szent-Miklós, 38. Barátos, 39. Kezdi-Vásárhely, 40. Szepsi Szent György, 41. Barát Bodos, 42. Topánfalva, 43. Zalathna, 44. Tövis, 45. Karlsburg, 46. Maros-Ujvár, 47. Rathnod, 48. Blasendorf, 49. Vizakna, 50. Orláth, 51. Broos, 52. Hátzeg, 53. Borbatritz, 54. Vajda-Hunyad, 55. Déva, 56. Illye, 57. Solymos, 58. Brád, 59. Halmágy, 60. Törzburg, 61. Persány, 62. Fogaras, 63. Porumbach, 64. Dées, 65. Semesnye, 66. Bethlen, 67. Nagy-Somkut, 68. Monostor-Kápolna, 69. Magyar-Lápos, 70. Retteg, 71. Naszód, 72. Szent-György, 73. Borgoprund, 74. Monor, 75. Görgény-Szent-Imre, 76. Uzdi-Szent-Péter, 77. Záh, 78. Mecs, 79. Szamos-Ujvár.

§. 18.

b) Sądy powiatowe kolegialne.

Ustanowione będą w miastach:

1. Hermannstadt, 2. Mediasch, 3. Schässburg, 4. Kronstadt, 5. Bistritz, 6. Szilagy-Somlyó, 7. Klausenburg, 8. Thorda, 9. Maros-Vásárhely, 10. Udvarhely, 11. Csik-Szereda, 12. Kezdi-Vásárhely, 13. Karlsburg, 14. Broos, 15. Déva, 16. Fogaras, 17. Dées, 18. Naszód, 19. Görgény-Szent-Imre, 20. Szamos-Ujvár.

§. 19.

Sądy powiatowe kolegialne w Hermannstadzie, Kronstadzie, Klausenburgu (Kołozwarze) i Karlsburgu, podzielone będą na dwie sekcye, z których druga sekcya przeznaczona jest wyłącznie do sprawowania czynności ksiąg gruntowych i aktów rzeczowych w obrębie sądu powiatowego kolegialnego.

§. 20.

Obręby sądów powiatowych kolegialnych.

Obręb tych sądów powiatowych kolegialnych, rozciąga się:

1. obręb sądu Hermannstadt na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych w Mühlenbach i Leschkirch;

2. obręb sądu Mediasch na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Marktschelken i Elisabethstadt;

3. obręb sądu Schässburg na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Reps-Agnetheln i Grosschenk;

§. 17.

Besondere Bestimmungen über die Gerichts-Eintheilung.

a) *Bezirks-Einzelngerichte.*

Das Kronland Siebenbürgen wird in 79 Gerichtsbezirke eingetheilt.

Den Bezirks-Einzelngerichten werden nachfolgende Standorte angewiesen:

1. Hermannstadt, *2.* Mediasch, *3.* Schässburg, *4.* Kronstadt, *5.* Bistritz, *6.* Mühlenbach, *7.* Leschkirch, *8.* Marktschelken, *9.* Elisabethstadt, *10.* Reps, *11.* Agnetheln, *12.* Grosschenk, *13.* Hoszufalu, *14.* Lechnitz, *15.* Sächsisch-Reen, *16.* Tasnád, *17.* Zilah, *18.* Szilágy-Cseh, *19.* Hid-Almás, *20.* Zovány, *21.* Szilágy-Somlyó, *22.* Válaszut, *23.* Klausenburg, *24.* Bánffy-Hunyad, *25.* Gyalu, *26.* Thorda, *27.* Thoroczkó, *28.* Nagy-Enyed, *29.* Maros-Vásárhely, *30.* Mezö-Madaras, *31.* Dicsö-St.-Márton, *32.* Makfalva, *33.* Udvarhely, *34.* Keresztur, *35.* Csik-Szereda, *36.* Kozmás, *37.* Gyergyó-Szent-Miklós, *38.* Barátos, *39.* Kézdi-Vásársely, *40.* Szepsi Szent-György, *41.* Barát Bodos, *42.* Topánfalva, *43.* Zalathna, *44.* Tövis, *45.* Karlsburg, *46.* Maros-Ujvár, *47.* Radnoth, *48.* Blasendorf, *49.* Vizakna, *50.* Orláth, *51.* Broos, *52.* Hátzeg, *53.* Borbatviz, *54.* Vajda-Hunyad, *55.* Déva, *56.* Illye, *57.* Solymos, *58.* Brád, *59.* Halmágy, *60.* Törzburg, *61.* Persány, *62.* Fogaras, *63.* Porumbach, *64.* Dées, *65.* Semesnye, *66.* Bethlen, *67.* Nagy-Somkut, *68.* Monostor-Kapolna, *69.* Magyar-Lápos, *70.* Retteg, *71.* Naszód, *72.* Szent-György, *73.* Borgoprund, *74.* Monor, *75.* Görgény-Szent-Imre, *76.* Uzdi-Szent-Péter, *77.* Záh, *78.* Mocs, *79.* Szamos-Ujvár.

§. 18.

b) *Bezirks-Collegialgerichte.*

Haben zu bestehen zu:

1. Hermannstadt, *2.* Mediasch, *3.* Schässburg, *4.* Kronstadt, *5.* Bistritz, *6.* Szilágy-Somlyó, *7.* Klausenburg, *8.* Thorda, *9.* Maros-Vásárhely, *10.* Udvarhely, *11.* Csik-Szereda, *12.* Kézdi-Vásárhely, *13.* Karlsburg, *14.* Broos, *15.* Déva, *16.* Fogaras, *17.* Dées, *18.* Naszód, *19.* Görgény-Szent-Imre, *20.* Szamos-Ujvár.

§. 19.

Die Bezirks-Collegialgerichte zu Hermannstadt, Kronstadt, Klausenburg *und* Karlsburg *zerfallen in zwei Sectionen, wovon die zweite Section ausschliessend für die Besorgung der Grundbuchsgeschäfte und der Realacte in dem Collegialgerichts-Sprengel bestimmt ist.*

§. 20.

Sprengel der Bezirks-Collegialgerichte.

Der Sprengel dieser Bezirks-Collegialgerichte erstreckt sich:

1. von jenem zu Hermannstadt *für den eigenen Bezirk und für jenen der Bezirksgerichte* Mühlenbach *und* Leschkirch;

2. von jenem zu Mediasch *für den eigenen Bezirk und für jenen der Bezirksgerichte* Marktschelken *und* Elisabethstadt;

3. von jenem zu Schässburg *für den eigenen Bezirk und für jenen der Bezirksgerichte* Reps, Agnetheln *und* Grosschenk;

4. obręb sądu Kronstadt na swój własny powiat i na powiat sądu powiatowego Hoszufalu;

5. obręb sądu Bistritz na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Lechnitz i Saski-Reen;

6. obręb sądu Szilágy-Somlyó na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Tasnád, Zilah, Szilágy-Cseh, Hid-Almás i Zorany;

7. obręb sądu Klausenburg (Kołozwar) na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Válaszut, Bánffy-Hunyad i Gyalu;

8. obręb sądu Thorda na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Thoroczkó i Nagy-Enyed;

9. obręb sądu Maros-Vásárhely na swój własny powiat i na powiaty sądu powiatowych Mezö-Madaras, Dicsö-St. Márton i Makfalva;

10. obręb sądu Udvarhely na swój własny powiat i na powiat sądu powiatowego Keresztur;

11. obręb sądu Csik-Szereda na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Kozmás i Gyergyó-Szent-Miklós;

12. obręb sądu Kezdi-Vásárhely na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Barátos, Szepsi Szent-György i Bárat-Bodos;

13. obręb sądu Karlsburg na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatow. Topánfalva, Zalathna, Tövis, Maros-Ujvár, Rathnod, Blasendorf i Vizakna;

14. obręb sądu Broos na swój własny i na powiaty sądów powiatowych Orlath, Hátzeg, Borbatritz i Vajda-Hunyad;

15. obręb sądu Déva na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Illye, Solymos, Brád i Halmágy;

16. obręb sądu Fogaras na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Törzburg, Persány i Porumbach;

17. obręb sądu Dées na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Semesnye, Bethlen, Nagy-Somkut, Monostor, Kápolna, Magyar-Lápos i Retteg;

18. obręb sądu Naszod na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Szent-György i Borgoprund;

19. obręb sądu Görgény-Szent-Imre na swój własny powiat i na powiat sądu powiatowego Monor;

20. obręb sądu Szamos-Ujvár na swój własny powiat i na powiaty sądów powiatowych Uzdi-Szent-Péter, Záh i Mocs.

§. 21.

c) Sądy krajowe.

Sądy krajowe ustanowione będą w: 1. Hermanstadzie, 2. Klausenburgu, 3. Maros-Vásárhely, 4. Karlsburgu, 5. Dées.

§. 22.

Obręby sądów krajowych.

Powyższe sądy krajowe, obejmują okręgi następujących sądów powiatowych kolegialnych.

4. *von jenem zu* Kronstadt *für den eigenen Bezirk und für jenen des Bezirksgerichtes* Hoszufalu;

5. *von jenem zu* Bistritz *für den eigenen Bezirk und für jenen der Bezirksgerichte* Lechnitz *und* Sächsisch-Reen;

6. *von jenem zu* Szilágy-Somlyó *für den eigenen Bezirk und jenen der Bezirksgerichte* Tasnád, Zilah, Szilágy-Cseh, Hid-Almás *und* Zovány;

7. *von jenen zu* Klausenburg *für den eigenen Bezirk und jenen der Bezirksgerichte* Válaseut, Bánffy-Hunyad *und* Gyalu;

8. *von jenem zu* Thorda *für den eigenen Bezirke und jenen der Bezirksgerichte* Thoroczkó *und* Nagy-Enyed;

9. *von jenem zu* Maros-Vásárhely *für den eigenen Bezirk und jenen der Bezirksgerichte* Mezö-Madaras, Dicsö-St. Márton *und* Makfalva;

10. *von jenem zu* Udvarhely *für den eigenen Bezirk und jenen des Bezirksgerichtes* Keresztur;

11. *von jenem zu* Csik-Szereda *für den eigenen Bezirk und jenen der Bezirksgerichte* Kozmás *und* Gyergyó-Szent-Miklós;

12. *von jenem zu* Kezdi-Vásárhely *für den eigenen Bezirk und jenen der Bezirksgerichte* Baratos, Szepsi Szent-György *und* Barát-Bodos;

13. *von jenem zu* Karlsburg *für den eigenen Bezirk und jenen der Bezirksgerichte* Topánfalva, Zalathna, Tövis, Maros-Ujvár, Radnoth, Blasendorf *und* Vizakna;

14. *von jenem zu* Broos *für den eigenen Bezirk und jenen der Bezirksgerichte* Oráth, Hátzeg, Borbatviz *und* Vajda-Hunyad;

15. *von jenem zu* Déva *für den eigenen Bezirk und jenen der Bezirksgerichte* Illye, Solymos, Brád *und* Halmágy;

16. *von jenem zu* Fogaras *für den eigenen Bezirk und jenen der Bezirksgerichte* Törzburg, Persány *und* Porumbach;

17. *von jenem zu* Dées *für den eigenen Bezirk und jenen der Bezirksgerichte* Semesnye, Bethlen, Nagy-Somkut, Monostor-Kápolna, Magyar-Lápos *und* Retteg;

18. *von jenem zu* Naszód *für den eigenen Bezirk und jenen der Bezirksgerichte* Szent-György *und* Borgoprund;

19. *von jenem zu* Görgény-Szent-Imre *für den eigenen Bezirk und jenen des Bezirksgerichtes* Monor;

20. *von jenem zu* Szamos-Ujvár *für den eigenen Bezirk und jenen der Bezirksgerichte* Uzdi-Szent-Péter, Záh *und* Mocs.

§. 21.

c) *Landesgerichte.*

Landesgerichte werden errichtet, zu: 1. Hermannstadt, 2. Klausenburg, 3. Maros-Vásárhely, 4. Karlsburg, 5. Dées.

§. 22.

Sprengel der Landesgerichte.

Diese Landesgerichte umfassen die Sprengel nachfolgender Bezirks-Collegialgerichte, und zwar:

1. sąd krajowy w Hermannstadzie, okręgi sądów powiatowych kolegialnych Hermannstadt, Mediasch, Schässburg, Kronstadt i Bistritz;

2. sąd krajowy w Klausenburg, okręgi sądów powiatowych kolegialnych Szilágy-Somlyó, Klausenburg i Thorda;

3. sąd krajowy w Maros-Vásárhely, okręgi sądów powiatowych kolegialnych w Maros-Vásárhely, Udvarhely, Csik-Szereda i Kezdi-Vásárhely;

4. sąd krajowy w Karlsburgu, okręgi sądów powiatowych kolegialnych w Karlsburgu, Broos, Déva i Fogaras;

5. sąd krajowy w Dées, okręgi sądów powiatowych kolegialnych w Dées, Naszod, Görgény-Szent-Imre i Szamos-Ujvár.

§. 23.

Sądy handlowe.

Sądownictwo w sprawach handlowych i wekslowych, wykonywane będzie w okręgu sądu krajowego Hermansztadzkiego przez pierwszą sekcyę sądu powiatowego kolegialnego w Hermansztadzie, w swoim własnym obrębie i w obrębach sądów kolegialnych Mediasch i Schässburg;

przez sądy powiatowe kolegialne w Kronstadzie pierwszej sekcyi i w Bistrzycy w w swoim własnym obrębie sądowym; w okręgu sądu krajowego Klausenburgskiego, przez pierwszą sekcyę sądu powiatowego kolegialnego w Klausenburgu, w całym obrębie sądu krajowego;

w okręgu sądu krajowego Maros - Vásárhely przez sąd powiatowy kolegialny w Maros-Vásárhely, w całym obrębie sądu krajowego;

w okręgu sądu krajowego Karlsburga, przez pierwszą sekcyę sądu powiatowego kolegialnego w Karlsburgu, w swoim własnym i w obrębie sądu powiatowego kolegialnego Broos i Déva;

przez sąd powiatowy kolegialny we Fogaras w swoim własnym obrębie sądowym; nareszcie

w okręgu sądu krajowego w Dées, przez sąd powiatowy kolegialny w Dées w całym obrębie sądu krajowego z przybraniem członków stanu kupieckiego z prawem głosowania.

Krauss m. p.

1. *das Landesgericht zu* Hermannstadt *die Sprengel der Bezirks-Collegialgerichte von* Hermannstadt, Mediasch, Schässburg, Kronstadt *und* Bistritz;

2. *das Landesgericht zu* Klausenburg *die Sprengel der Bezirks-Collegialgerichte von* Szilágy-Somlyó, Klausenburg *und* Thorda;

3. *das Landesgericht zu* Maros-Vásárhely *die Sprengel der Bezirks-Collegialgerichte von* Maros-Vásárhely, Udvarhely, Csik-Szereda *und* Kézdi-Vásárhely;

4. *das Landesgericht zu* Karlsburg *die Sprengel der Bezirks-Collegialgerichte von* Karlsburg, Broos, Déva *und* Fogaras;

5. *das Landesgericht zu* Dées *die Sprengel der Bezirks-Collegialgerichte von* Dées, Naszód, Görgény-Szent-Imre *und* Szamos-Ujvár.

§. 23.

Handelsgerichte.

Die Handels- und Wechselgerichtsbarkeit wird in dem Landesgerichtssprengel von Hermannstadt *von der ersten Section des Bezirks-Collegialgerichtes zu* Hermannstadt *für seinen und den Sprengel der Bezirks-Collegialgerichte zu* Mediasch *und* Schässburg;

von den Bezirks-Collegialgerichten zu Kronstadt *erster Section und zu* Bistritz *für den eigenen Collegialgerichtssprengel; in dem Landesgerichtssprengel von* Klausenburg *von der ersten Section des Bezirks-Collegialgerichtes zu* Klausenburg *für den ganzen Landesgerichtssprengel;*

in dem Landesgerichtssprengel von Maros-Vásárhely *von dem Bezirks-Collegialgerichte zu* Maros-Vásárhely *für den ganzen Landesgerichtssprengel;*

in dem Landesgerichtssprengel von Karlsburg *von der ersten Section des Bezirks-Collegialgerichtes zu* Karlsburg *für seinen eigenen und den Bezirks-Collegialgerichtssprengel von* Broos *und* Déva;

und von dem Bezirks-Collegialgerichte zu Fogaras *für den eigenen Collegialgerichtssprengel; und*

in dem Landesgerichtssprengel von Dées *von dem Bezirks-Collegialgerichte zu* Dées *für den ganzen Landesgerichtssprengel unter Beiziehung von stimmführenden Mitgliedern aus dem Handelsstande ausgeübt.*

Krauss *m. p.*